

RAHANDUSMINISTEERIUM

Kohanimenõukogu koosolek
PROTOKOLL nr 122

Tallinn

28.02.2023

nr 14-4/2-1

Algus kell 15:00 lõpp kell: 16:20

Juhatas: Mart Uusjärv

Protokollis: Timo Torm

Võtsid osa: Martin Kulp, Peeter Päll, Mall Leht, Taavi Pae, Kristel Reiss, Liisi Lumiste, Uudo Timm, Olev Veskimäe, Pikne Kama

Puudusid: Ilmar Tomusk, Raivo Aunap, Marja Kallasmaa, Evar Saar, Tiina Laansalu

Kutsutud: Olivia Taluste

PÄEVAKORD:

1. Uued liikmed kohanimenõukogus
2. Ülevaade kohanimeseaduse muudatustest
3. Arvamuse andmine riigihalduse ministriile sobimatute kohanime osas
4. Ülevaade aadresside ja kohanime süsteemi (AKS) ärianalüüsist
5. Muud küsimused

1) Uued liikmed kohanimenõukogus

Mart Uusjärv annab teada, et 01.02.2023 jõustus riigihalduse ministri käskkiri, millega kehtestati uus kohanimenõukogu koosseis. Kohanimenõukogu liikmete hulgast arvati välja Hendrick Rang ning kohanimenõukogu liikmete hulka arvati Kristel Reiss Transpordiametist ja Tiina Laansalu Eesti Keele Instituudist.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

2) Ülevaade kohanimeseaduse muudatustest

Olivia Taluste annab ülevaate 22.02.2023 Riigikogus vastu võetud kohanimeseaduse muudatustest.

Ta selgitab, et kui kohalik omavalitsus (edaspidi KOV) ei ole seaduse nõuetele mitte vastavat pühendusnime või Eesti aja- ja kultuurilooga selgelt sobimatut kohanime omal algatusel varasemalt muutnud (nt kommunismikurjategijate nimeliste tänavate nimed), siis seaduse muudatusega on sobimatu kohanime menetlus võimalik kas nii, et:

- KOV muudab ministri ettepaneku saamise järel nime ise või;
- minister muudab nime, kui KOV ei ole kahe kuu jooksul ise uut kohanime määranud.

Ta lisab, et seaduse nõuetega vastuolus oleva kohanime tuvastamiseks küsib minister kohanimenõukogu arvamust nime sobimatuse kohta ning vajadusel küsib kohanimenõukogu ajaloolastelt eksperdiarvamust, et ajaloolised faktid oleks tuvastatavad ja hilisemate võimalike KOV algatatud kohtuvaidluste korral saaks nime sobimatust objektiivselt tõendada.

Olivia Taluste selgitab, et kohanimenõukogu teeb ettepaneku riigihalduse ministriile kohanime muutmiseks, kui kohanimi on seostatav Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastaste isikute, sümbolite või sündmustega. Kohanimenõukogu sisend on vajalik ministriile ka KOVile ettepaneku esitamiseks, milliseid uusi kohanimi kaaluda, milline nimi on eelistatud, et menetlus KOVis oleks sujuvam.

Olivia Taluste lisab, et KOVil kohanimemäärajana on aega muuta sobimatu kohanimi/määrata uus kohanimi kahe kuu jooksul ministri ettepaneku esitamisest. Kui KOV ei ole kahe kuu jooksul sobimatut kohanime muutnud ja selle asemel uut kohanime määranud, võib minister KOV asemel määrata senise sobimatu ja seadusevastase kohanime asemel uue kohanime. Kohanime määramise ministri määruse eelnõu saadetakse arvamuse andmiseks KOVile ning KOV võib pakkuda uue nime. Ta lisab, et eelnõu avalik väljapanek toimub Rahandusministeeriumi veebilehel ning lisaks ka maakonnalehes. Avalik väljapanek kestab 15 päeva. Siltide ja viitade soetamise ja paigaldamise kulud ministri algatatud uue kohanime määramisel kaetakse riigieelarvest. Koha-aadressid muudab Maa-amet. Ehk kohanimeseaduse muudatuse alusel tehtava aadressikoha kohanime muudatuse korral määrab vastavat kohanime sisaldava koha-aadressiga katastriüksusele, hoonele ja hooneosale uue koha-aadressi ADS-i infosüsteemi vastutav töötleja.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

3) Arvamuse andmine riigihalduse ministriile sobimatute kohanimede osas

Peeter Päll teatab, et taandab end Benito Agirre nime puudutavast arutelust.

Timo Torm selgitab, et 22.02.2023 Riigikogus vastu võetud kohanimeseaduse muudatuste järgi võib riigihalduse minister kohanimenõukogult paluda seaduse nõuetega vastuolus oleva kohanime tuvastamiseks kohanimenõukogu arvamust nime sobimatuse kohta. Kohanimi on sobimatu, kui pühendusnimeks on määratud seadusevastane pühendusnimi või kui tegemist on Eesti aja- ja kultuurilooga selgelt sobimatu kohanimi, sealhulgas kui kohanimi on seostatav Eesti Vabariigi loomise, põhiseadusliku korra püsimise või Eesti iseseisvuse taastamise vastaste isikute, sümbolite või sündmustega.

Ta lisab, et avalikele andmetele ning ajaloolaste ekspertarvamusele tuginedes on kohanimenõukogu hinnangul kohanimeseadusega vastuolus järgmised kohanimed:

1. Aleksei Juhhanovi tänav
2. Arseni Bastrakovi tänav
3. Benito Agirre tänav
4. Igor Grafovi tänav
5. Mihhail Gorbatši tänav
6. Mihhail Rumjantsevi tänav
7. 26. juuli tänav

Timo Torm selgitab, et tulenevalt 22.02.2023 Riigikogus vastuvõetud kohanimeseaduse muudatusest teeb kohanimenõukogu riigihalduse ministrile ettepaneku viia sobimatud pühendusnimed ja muud Eesti aja- ja kultuurilooa selgelt sobimatud kohanimed seadusega kooskõlla.

Kohanimenõukogu pakub KOV-ile kaalumiseks välja võimalikud sobivad uued kohanimed. Riigihalduse minister pöördub KOV-i poole ettepanekuga muuta sobimatud pühendusnimed ja muud sobimatud kohanimed ning määrata 2 kuu jooksul seadusega kooskõlas olevad uued kohanimed.

Narva tänavanimede osas kujundas kohanimenõukogu oma seisukoha 13.10.2022 toimunud koosolekul, kus toodi välja, et Narva nimekomisjoni 23.09.2022 koosoleku ettepanekud sobimatute nimede asendamiseks on sobilikud. Kohanimenõukogu on jätkuvalt samal seisukohal.

Timo Torm selgitab, et kohanimenõukogul tuleb välja pakkuda võimalikud variandid Benito Agirre ning Mihhail Rumjantsevi tänavanimede asendamiseks.

Ta küsib kohanimenõukogu liikmete arvamusi Benito Agirre tänavanime asendamiseks.

Taavi Pae toob välja, et üks variant oleks Kiriku tänav, kuid nendib, et see on liiga tavaline nimi ning Mustvees on palju kirikuid. Ta lisab, et teine variant võiks olla Mustveest pärit Tartu Ülikooli emeritprofessori Ott Kursi poolt välja pakutud Jõesilla tänav. Taavi Pae lisab, et ühe variandina võiks kaaluda ka Mustjõe tänavat.

Mall Leht pakub välja, et kuna Mustvees korraldatakse Kalevipoja matka, siis ühe variandina võiks kaaluda ka Kalevipoja tänava nimetust.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Taavi Pae ja Mall Lehe ettepanekutega, et Benito Agirre nimelise tänava võiks asendada, kas Jõesilla, Mustjõe või Kalevipoja tänavaga.

Mart Uusjärv uurib, milline on kohanimenõukogu esimene eelistus tänavanime osas.

Kohanimenõukogu liikmed toovad välja, et esimene eelistus võiks olla Jõesilla tänav.

Timo Torm küsib kohanimenõukogu liikmete arvamust Mihhail Rumjantsevi tänavanime asendamiseks.

Ta selgitab, et kuna tänav viib Sillamäe linnapargini, siis võiks kaaluda Pargi tänava või Linnapargi tänava nimesid.

Taavi Pae toob välja, et kuna tänav ei vii pargi südamesse, siis ei ole need variandid kõige sobivamad.

Timo Torm toob välja, et sellisel juhul võiks kaaluda Raekoja või Rae tänava nimesid, ta toob välja, et kuna tänav möödub Sillamäe linnavalitsuse hoonest, siis oleksid need asjakohased.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Timo Tormi ettepanekuga.

Mart Uusjärv uurib, milline on kohanimenõukogu esimene eelistus tänavanime osas.

Kohanimenõukogu liikmed toovad välja, et esimene eelistus võiks olla Raekoja tänav, kuid sobiv on ka Rae tänav.

Arvestades tuvastatud asjaolusid, soovitab kohanimenõukogu riigihalduse ministril teha kohanimeseaduse § 13 lõike 6¹ alusel mainitud tänavanimedega kohaliku omavalitsuse üksustele ettepanek sobimatute kohanimede muutmiseks ja kohanimeseadusega kooskõlas oleva kohanime määramiseks seaduses ette nähtud aja jooksul.

Kohaliku omavalitsuse üksus ei pea sobimatute tänavanimede uue nimega asendamisel tingimata lähtuma kohanimenõukogu poolt välja pakutavatest nimedest, kuid asendatav nimi peab olema kooskõlas kohanimeseadusega.

OTSUSTATI:

- 1. Narva nimekomisjoni 23.09.2022 ettepanekud uute tänavanimede osas on sobivad.**
- 2. Kohanimenõukogu eelistus on asendada Benito Agirre nimeline tänav Jõesilla tänavaga, kuid alternatiivina võiks kaaluda ka Kalevipoja ja Mustjõe tänavate nimesid.**
- 3. Kohanimenõukogu eelistus on asendada Mihhail Rumjantsevi nimeline tänav Raekoja tänavaga, kuid alternatiivina võiks kaaluda ka Rae tänava nime.**
- 4. 26. juuli tänav on kohanimenõukogu ning ajaloolaste seisukohalt sobimatu ning tuleb ära muuta. Narva nimekomisjoni pakutud Juuli tänav on kohanimenõukogu seisukohalt sobiv.**

4) Ülevaade aadresside ja kohanimedele süsteemi (AKS) ärianalüüsist

Mall Leht annab ülevaate aadresside ja kohanimedele süsteemi ärianalüüsist. Ta selgitab, et hankepartnerid on valmis saanud AS-IS olukorra analüüsi, kus on analüüsitud tänaseid äriprotsesse ning tehnilisi lahendusi. Mall Leht selgitab, et AS-IS olukorra kaardistamisel tehti mitmeid intervjuusid nii avaliku sektori kui ka erasektori organisatsioonidega, kes kohanimesid tarbivad.

Mart Uusjärv uurib, kuidas edasi minnakse.

Mall Leht selgitab, et aprillis valmib ka TO-BE analüüs, pärast selle valmimist on seda võimalik kohanimenõukogule tutvustada. Ta selgitab, et kõige esimesena peab hakkama arendama kohanimeregistrit.

Peeter Päll uurib, kas kohanimeregister asendub jupp-jupi haaval või ühel hetkel minnakse täielikult üle uuele registrile.

Mall Leht selgitab, et AKS tervikuna valmib osade kaupa, sõltuvalt sellest, kuidas rahastusvõimalused tekivad, kuid kohanimeregister asendub ühel hetkel täielikult uue süsteemiga.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

5) Muud küsimused

Timo Torm selgitab, et 2023. aasta märtsis toimub ÜRO kohanimeekspertide Balti jaotise kohtumine Varssavis, kus Eestist on osalemas Peeter Päll, Tiina Laansalu ning Kadri Konsap.

Ta lisab, et lisaks on 2023. aasta mai alguses toimumas ka ÜRO kohanimeekspertide kohtumine New Yorgis, kus praeguste andmete kohaselt on osalemas Peeter Päll ja Tiina Laansalu.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Uusjärv

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Torm

Protokollija